

Barbora Hančilová:
ČTYŘ ROČNÍ OBDOBÍ

„Peklo jsou děti těch druhých.“
- Kamil Fila

1. SITUACE: POCHYBY: JARO

(Světlo – pochybné jaro)

(David se právě dozvěděl, že je jeho přítelkyně/nepřítelkyně Monika těhotná. Chodí po scéně s nevěřícím výrazem. Rád by se dotázal přicházejících diváků, zda to také slyšeli. Monika sedí v koutě a dělá jakoby nic.)

DAVID: Cože?

MONIKA: Je to zatím jenom zpoždění, nic jistýho.

DAVID: No...

MONIKA: Vypadáš vyděšeně.

DAVID: No... tak třeba konečně přestanem řešit, co teda jsme a budem táta a máma.

MONIKA: ...já bych s tebou dítě neměla. Dala bych si to vzít. Před půl hodinou jsi mi navrhnul, ať si pořídím milence, že ty na mě nemáš čas.

DAVID: Co to s tím má společného? **Já se tady jenom snažím zachovat správně.**

MONIKA: Já nechci, aby to byla nějaká tvoje... oběť –

DAVID: Hele, já ti teď fakt ale nerozumím. Proč seš teď zrovna nasraná?

MONIKA: Protože se do toho nutíš.

DAVID: Tak jako jak chceš, abych se choval?

MONIKA: To je jedno.

DAVID: Neříkej „to je jedno“, to říkáš pokaždý.

MONIKA: Nebudem se kvůli tomu hádat, je to jenom zpoždění, to se někdy stává, nemusí to nic znamenat.

DAVID: Tak proč mi to vůbec říkáš?

MONIKA: *(podřížděně, uraženě, překvapeně)* A komu to mám asi jinému říct?

DAVID: Já nevím, tak si udělej nejdřív test.

MONIKA: Fajn *(opakuje několikrát fajn, až se zase uklidní)*

DAVID: *klidně* Dáme si snídani? Nebo teda voběd.

MONIKA: Hele, já musím jít.

DAVID: Ježiš, tak se neurážej. Vo co jde?

MONIKA: Vo co jde? Jde vo to, že mi nejdřív tvrdíš, že „to asi necejtíš“, ať si pořídím milence, a pak se hned tváříš, že by bylo úplně oukej a fajn si to kdyžtak nechat a vadí ti, že nechci zůstat na brunch. Tak se tomu říká – něco mezi snídaní a obědem je brunch. Breakfast. Lunch. Brunch.

DAVID: Ježiš tak promiň, že nepoužívám ty správný mileniálský slovíčka.

MONIKA: Jde mi o to, že...

DAVID: No tak co?

MONIKA: Že já bych s tebou měla děti ráda, že o tobě přemejšlim v budoucím čase, ale ty o mně jenom v přítomnosti.

DAVID: Promiň, bejby, ale já **fakt nerozumím tomu**, proč ti vadí, co jsem řekl.

MONIKA: Protože bych to za těchhle okolností nemohla přijmout. Byla bych ta píča, co si kluka přivázala k sobě dítětem a ty bys byl se mnou jenom kvůli němu. Já tomuhle prostě nerozumím, připadám si jako tvůj (*nechce to vyslovit*) bootycall.

DAVID: Jako co?

MONIKA: (*už vůbec to nechce vyslovit*) Booty call.

DAVID: To je co?

MONIKA: (*nechce to pojmenovat*) Holka, co jí zavoláš, když chceš sex.

DAVID: Jo, BŮTYKÓL. Jasný. – Ne, tak to samozřejmě nejseš. Hele, prostě já tě mám samozřejmě rád, ale po mně nemůžeš chtít všechno najednou.

MONIKA: Jasný. Tak já už radši půjdu.

DAVID: (*chce ji zadržet*) Neurážej se a radši si udělej ten test. Bych byl pak nerad překvapenej.

MONIKA: Jaks to myslíš s tím „pak překvapenej“? Jakože až bude pozdě?

DAVID: Netahej mě kurva za slovíčka, Moniko, na to teď fakt nemám náladu. Nemluvě o tom, že tys byla první, kdo říkal, že by sis to dala vzít.

MONIKA: Kdo teď koho tahá za slovíčka?

DAVID: To není tahání za slovíčka, to je fakt.

MONIKA: Jenže já ti vysvětlila, jak jsem to myslela.

DAVID: Tak jo, konec diskuze, stejně je to jenom teorie.

MONIKA: Jo, v praxi bysme stejně neměli ani na zaplacení bytu, výdajů a na život.

DAVID: **Chceš jako naznačit, že bych se neuměl o rodinu postarat? Já? Já?**

MONIKA: Jenom konstatuju, jaká je naše finanční situace, když vezmem v úvahu aktuální ceny bytů a naše mini-platy.

DAVID: Tak ale kvůli financím bys snad rozhodnutí neměnila, ne? To je trochu srabský.

MONIKA: Snad spíš realistický, ne? A pokud nezahájíš novou výstavbu a regulaci cen bytů - se situace jen tak nezlepší.

DAVID: Tos zase četla v Respektu.

MONIKA: Jo. A mimochodem tam taky psali, že takový dítě je pekelně neekologický.

DAVID: Jasně, mnohem lepší by bylo totiž dobrovolně vyhnout.

MONIKA: Lidstvo JE přemnožený a když se budem dál rozmnožovat jak lumíci, hrozí vyhynutí CELÝ planety.

DAVID: To v tom tvym Respektu neukazovali demografickou křivku Evropy? Ploděj tady už jenom přistěhovalci, kotě. Rozmnožovat se je dobře, protože jinak tu za pár let zbydou jenom důchodci a přistěhovalci a nic jinýho a naše kultura půjde dopiče.

MONIKA: Zníš jako anti-imigrační konzervativec.

DAVID: A ty jako nálepko-milná liberálka. Sakra, jen jsem řek, že nechci, aby vyhynula naše kultura.

MONIKA: Co na tom záleží, když to zároveň bude znamenat vyhynutí lidstva jako takovýho.

DAVID: Takže bílá Evropo, vyhyň si jak chceš?

MONIKA: Záleží na bílejch lidech snad víc, než na jinejch?

DAVID: Ne, ale záleží na nich aspoň stejně. A jestli budeš naznačovat, že jsem nácek a rasista, tak se můžem rozejít hned.

MONIKA: Jak se můžem rozejít, když spolu ani nejsme?

DAVID: Zase to děláš! Zase mě chytáš za slovíčka! Navíc když nebudou další generace, kdo bude platit daně, až nám bude 90? Furt my?

MONIKA: A komu teď záleží na finanční situaci do budoucna? Není to trochu cynický, brát děti jako zálohu?

DAVID: Tebe to snad nikdy nenapadlo?

MONIKA: Je to sobecký.

DAVID: Oproti čemu, oproti tomu, že děti máš protože je prostě "chceš"? To není sobecký?

MONIKA: Mít dítě s někým, koho má člověk fakt rád, dává některým lidem pocit smyslu.
(*smích*)

DAVID: No a to je to nejvíc sobecký. Nedokážeš dodat svému životu smysl sám, tak ti ho má zprostředkovat dítě. (*smích*)

MONIKA: To není tak snadný. Když někoho fakt miluješ, tak to prostě tak cejtíš, jakože kombinace vás dvou je to nejsmysluplnější, co existuje. Ale to ty samozřejmě nemůžeš chápat. Planeta je přelidněná a člověk narozenej teď dost možná zažije boje o vodu, masovou migraci, pád týhle kultury, jak sám říkáš. **Takže pokud nepodědí pozemek někde v horách i se studnou, bude... v piči.**

DAVID: Ty Libuše.

MONIKA: Nemám pravdu?

DAVID: (*se šepce*) No tak umřem, no. Všichni jednou umřem. Nemusíš bejt tak melodramatická.

MONIKA: (*cituje*) "Všichni umřem" je něco jinýho než "ke smrti ostatních přispěju tím, že budu mít dítě, který bude produkovat další odpadky a používat energii z uhlí a teplárenskýho průmyslu a lítat letadlem a jíst maso - a navíc bude nešťastný a umřou kvůli němu včely."

DAVID: Jaký kurva včely zase, Moniko, kdy si kurva zajdeš k tomu psychologovi? Kámo, někdy mám vo tebe fakt strach.

MONIKA: Už jsem tam byla. Řekl mi, že můj problém je filosofického a nikoli psychologického založení a s tím že mi neumí pomoci. To je vědomý stejně jako moje vegetariánství.

DAVID: (*cituje citující Moniku*) Má své důvody, jojo. Na produkci několika gramů masa se spotřebuje neúměrný množství vody, odlesňují se pastviny, při čemž stromy jsou to, co potřebujem prolapání nečistot ze vzduchu ze všeho nejvíc - říkám to správně, **sója zase prdíš ty, nezlob se.**

MONIKA: Davide! Ale dobrá zpráva je, že v Respektu psali, že prej existují houbičky, který zbavují strachu ze smrti.

DAVID: No konečně. První zajímavá věc, co dneska slyším. Jak se to jmenuje, to můžu zkoušet sehnat.

MONIKA: Fakt? To by bylo skvělý, kdybysme si to dali spolu, bylo by to bezpečnější.

DAVID: No tak super, to by moh bejt hezkej večer.

(obejmou se, pauza)

MONIKA: I když já bych to asi neměla - pokud jsem fakt těhotná. Pro jistotu.

DAVID: *(mírně agresivně)* Moniko, prosimtě a nemohla by sis už konečně ten posranej test udělat? Protože tvrdíš, jak mnou na základě toho nechceš manipulovat, ale já si teda připadám slušně povoděnej.

MONIKA: No tak promiň, ale aspoň víš, jaký to je bejt ženská.

DAVID: A to má znamenat zase jako co? Jakože jsem macho, pani feministko nebo co?

MONIKA: Tak jsem to nemyslela, ale ty fakt nevíš, jaký stresy holka zažívá, když se jí to zpozdí a jak jí před vočima prolítnou úplně všechny možný varianty budoucnosti, protože je to prostě nutný.

DAVID: No fajn, fajn, teď už to chápu, máte to strašně těžký, to jsi chtěla slyšet? Tak snad mi teď nebudeš vyčítat, že mám péro a ne vaječníky.

MONIKA: Přesně proto by spolu neměli nejlepší kámoši spát.

DAVID: Ty nejseš můj nejlepší kámoš, to je - . *(kdo?)*

MONIKA: Fajn.

DAVID: Fajn.

(Několikrát zopakují magickou formulku "fajn", poté se David obrátí do publika.)

DAVID: Má tady někdo prosím těhotenský test?

(Natahuje to, prosí, atp. Nakonec v technické kabině zvedne technik těhotenský test a David si pro něj jde. Monika vytáhne tyčinku a olízneji.)

DAVID: Už máš výsledek?

MONIKA: Tři minuty se musí čekat.

(Oba stojí na středu a těhotenský test drží jednou rukou.)

DAVID: Hele ať to dopadne jak chce, tak tě v tom nenechám samotnou, můžeš se spolehnout na moji podporu, i finanční tím myslím. Jakože kdyby a tak, tak že se tímhle směrem postarám... nebo tak nějak.

MONIKA: Aha, tak to jo. Ale upozorňuju, že jako matka samoživitelka do toho nejdu.

DAVID: Dyť jsem ti říkal -

MONIKA: Že se můžu minimálně finančně spolehnout. Ale to by furt znamenalo, že bych vychovávala dítě sama - a to nechci.

DAVID: Nepřijde ti to ne-e-man-ci-po-va-ný?

MONIKA: Neemancipovaný? Já a neemancipovaná?

DAVID: Podle tebe má smysl někoho přivést na svět jenom v idealizovaný verzi tradičního monogamního manželství, není to úzkoprsý?

MONIKA: Není úzkoprsý definovat emancipovanou holku jako někoho, kdo musí za všech okolností chtít všechno zvládat sám? Mám strach ze změn a z toho bejt sama.

DAVID: A já zas nemůžu bejt pro někoho pevná půda pod nohama.

MONIKA: Ne.

DAVID: Nezlob se.

MONIKA: Já se nezlobim.

DAVID: Zlobíš.

MONIKA: Nezlobim.

DAVID: Zlobíš.

MONIKA: No tak možná trochu jo.

DAVID: Nezlob. Poď, budem se spolu radši zlobit na zbytek světa - to máš ráda, ne? Klimatický změny, populistický politici, rozmazlený impotentní liberálové-

(Monika si dává těhotenský test za ucho a společně se obracejí na diváky s následujícími nadávkami. Otáčí se tu na ty, tu na ty.)

MONIKA: Náckovský machové

DAVID: Upjatý post-feministky

MONIKA: Přepjatý pseudo-anarchisti

DAVID: Kýčovitý pravdoláskaři

MONIKA: Bláznivý ekoteroristky

DAVID: Přežraný uhlobaroni

MONIKA: Umírající korály

DAVID: Tající ledy

MONIKA: Co zrovna čteš?

DAVID: Gilgameše, proč?

MONIKA: Jen mě to zajímá. Toho jsem četla na gymplu. Líbilo se mi to hlavní téma.

DAVID: Jo, to hlavní téma -

MONIKA: *(přes něj)* No jasně!

DAVID: Nesmrtelnosti! MONIKA: (UNISONO) Přátelství!

DAVID: Přátelství?

MONIKA: Nesmrtelnosti?

DAVID: Nesmrtelnosti - a nikdy ji nenajde. "Což navždy stavíme dům, / což navždy pečujeme smlouvu, / což navždy se bratři o dědictví dělí, / což navždy nenávid na zemi trvá, / což navždy řeka stoupá a přináší záplavu?"

MONIKA: Přátelství - a to najde. "Synu, nebeská hvězda, která ve snu padala na tě, / a já jsem ji tobě naroveň postavila. / To značí, že k tobě mocný druh přijde, ochránce svého přítele. / Je na zemi mocný a silný / jako by ho Anu obdařil silou, má jí více než dost. / Zamíloval sis jej jak s chotí ses s ním laskal/ on tě vždy ochrání."

DAVID: Co ten výsledek?

MONIKA: Já nevím, bojím se podívat.

DAVID: *(snaží se jí ho vzít, Monika mu unikne, znovu se jí ho snaží vzít, Monika mu znovu unikne. Je to hra dvou dětí.)*

MONIKA: Tak co?

DAVID: Já nevím, co to znamená.

MONIKA: Kolik je tam čárek?

DAVID: Jedna.

MONIKA: Aha.

DAVID: Co to znamená?

MONIKA: Nic.

DAVID: Tak nic.

2. **Intermezzo: KONZUM**

(Světelný stříh → celek; hudba Soul Bossa Nova)

(Herci si berou mikrofon, pohupují se do rytmu a spustí.)

ANITA:

V této scéně byly i nebyly zmíněny následující produkty: David nakoupil zeleninu a ostatní potraviny použité na brunch v bezobalovém obchodě z farmářských zdrojů. Domů si je přinesl v sáčcích Frusack české provenience, snadno omyvatelných a usušitelných vyráběných v rozličných roztomilých barvách, můžete je nakoupit například v kamenných obchodech NILA či na internetu, podobně jako bambusové kartáčky, kterými si naši dva hrdinové na začátku čistili zuby - lze zakoupit za pouhých 99,9 korun českých. #stopthaplastic, #konecplastum, #začistéoceány. Oblečení Moniky a Davida lze zakoupit například v secondhandovém obchodě Recyclewithlove, především David v něm nakupuje velmi často. Monika nemá jediný kousek oblečení z velkých řetězců, snad s výjimkou spodního prádla. Její tenisky Native, prodyšné a nepromokavé nejsou šité z kůže, ale jsou čistě veganské - najdete je například v řetězci Freshlabels! #udržitelnamóda, #stopthewaste. Kosmetika použitá k líčení je čistě přírodní a bezobalová včetně tuhého šamponu na vlasy z Lush!

JAN:

Milí diváci, máte-li pocit, že jste se ocitli v teleshoppingu Horsta Fuxe, nemýlíte se! Toto je naše teatro-shopping pro uvědomělou městskou mládež. Je libo tuhle bundu? Začínáme na pouhých 600!

(Jan nabízí k prodeji svoji bundu, aby si divadlo také něco přivydělalo, Anita pokračuje.)

ANITA:

Pokud máte dojem, že se trochu tluče udržitelnost s teatro-shoppingem, neboli reklamou v přímém přenosu, máte pravdu. Uvnitř našeho systému se i z tématu ekologie dá udělat díra na trhu, kterou lze zaplnit hyperkvalitními, ovšem poněkud předraženými produkty.

JAN:

Co takhle donekonečna použitelný kapesník na svačinu napuštěný včelím voskem za 500? Co takhle zrenovované normalizační židle místo těch IKEY za 8000? Co takhle kytici z Plevelu za 600 místo obyčejných řezaných růží?

ANITA:

Počkej, počkej, co je špatného na růžích?

JAN:

Tak samozřejmě to, v jakých podmínkách pracují ti, kteří květiny ve velkém pěstují, postřiky, které se na květiny používají a to, že ti vydrží tři dny, a pak uvadnou, ty je vyhodíš a jdeš si pro další kytku.

ANITA:

Takže řezané kytiky jsou taky špatně.

JAN:

Přílišná spotřeba - špatně

Létání - špatně

nový džíny - špatně

maso, mlíko, vajíčka - špatně

ovoce - špatně kvůli pesticidům

Planeta umírá v zásadě proto, že žiješ. Příští generace se budou mít hůř než ty, protože sis neodpustila v neděli steak, v létě výlet do Indonésie a na podzim sis kupovala tulipány.

ANITA:

(křičí, vypíná se hudba)

Mohl bys ve mně, prosím přestat vzbuzovat výčitky svědomí? Z čeho člověk může nemít výčitky svědomí? Z recyklace? Tak například tahle hra. Ta je zcela recyklovaná. V zásadě její téma, postavy a obsah nejsou nic, co by autorka nenapsala už aspoň třikrát předtím a teď vám jen podstrčila to samé v novém obalu bezobalu s přidáním tématem ekologie. Recyklace myšlenek je taky užitečná - pokud jde teda o upcycling a přidávání hodnoty a ne downcycling na furt nižší kvalitu.

JAN:

Aby se nám tady ze zábavného intermezza nestala přednáška.

ANITA:

Kdybychom byli v Německu, pošlem do diváků mikrofon, ať debatujou, jenže my v Čechách jsme holt vybavený a zvyklý spíš na frontální výuku.

JAN:

(Dělá, že čte scénické poznámky poprvé, pomalu se převlékají.)

Dobře. Dobře. Následuje další výstup. Monika se převléká do pánského oblečení, David do dámského. Nemělo by jít o drag-queen styl, ženskost by se měla projevit jen v detailech (např. fiží na bílé košili, náušnice, podpatky). Jejich role se převrací. Vnější herecké projevy obráceného genderu by měly být minimální.

2. OBRAZ: UHLÍ: ZIMA

(Střih světlo → černá zima)

JAN: O patnáct let později.

(Monika je Jan a David je Anita. David sedí na „lavečce“ před dveřmi. Pak teprve přichází Monika. Je důležité, že je mezi nimi distanc. Neviděli se velmi velmi dlouho. Mohou být překvapeni z toho, jak ten druhý vypadá. Ozývají se staré rány. Postavy se před divákem obhajují, který rodič je lepší.)

MONIKA: Ahoj, tak co se děje?

DAVID: Čau. Jedeš pozdě.

MONIKA: Já vim, měla jsem interpelace, nebylo snadný odejít.

DAVID: Pro mě taky ne, instaloval jsem baterii k solárnímu parku sto kilometrů od Prahy a i tak jsem tu byl dřív.

MONIKA: Tak nebudeme tu z toho dělat soutěž, kdo je lepší rodič, ne? Stačilo, jakým tónem se mnou mluvila po telefonu učitelka. Ta je vlastně kde?

DAVID: U ředitele, řešej co bude s Matějem dál.

MONIKA: To na mě nemohla počkat?

DAVID: Zlato, já jsem tady už tři čtvrtě hodiny.

MONIKA: **Neříkej mi zlato, Davide.**

DAVID: *(servilně)* Promiň, promiň.

MONIKA: Co ti přesně řekla?

DAVID: Uvažujou o vyloučení.

MONIKA: No to snad ne!

DAVID: Myslim, že budem moct bejt rádi, když půjde jenom o to. Přišli na to, že to byl on a jeho parta, co několikrát poničili školní kotel jako protest proti tomu, že škola využívá energii z uhlí a ne z udržitelnejch zdrojů.

MONIKA: Takže proto je tu taková zima.

DAVID: Takže proto.

MONIKA: Mají důkazy?

DAVID: Dost neprůstřelný. Jeho manifest. Podle všeho zkopíroval Lutherovejch devadesát čtyři wittenberskejch tezí a přepsal je na manifest zelený diktatury.

MONIKA: Ale ty taky diktaturou nazýváš každou věc, kde je jen malá intervence státu.

DAVID: Tak si to nejdřív přečti.

(David podává Monice svůj text a Monika Davidovi svůj, přehazují si je.)

MONIKA: Pouze osobní zisk vidí ti, kdo tvrdí, že lze dál ekonomicky růst a přitom neničit zemi a tím i sebe samotné.

DAVID: *(cituje původního Luthera)* Pouze lidské učení hlásají ti, kteří prohlašují, že když cinkne peníz o dno truhlice, vyletí duše z očiště.

MONIKA: Je jisté, že nevykoupíme se jinak, než jako společnost celá, která se naučí pokoře a solidaritě.

DAVID: Je jisté, že když cinkne peníz o dno pokladnice, vzroste lakota a žádostivost, ale výsledek přímluvné modlitby církve je jen v rukou Božích.

MONIKA: Není svatých na tomto světě, ani pokorných na tomto světě, každý přispívá k ničení země, ale tak i každý musí se naučit omezit své vlastní touhy.

DAVID: Bylo-li by úplné odpuštění trestů vůbec možné udělit, pak pouze těm nejdokonalejším lidem, tj. velmi malému počtu.

MONIKA: Lidé musí zas naučit se krotit svoje touhy a nechtít pořád víc. A tak zachránit sebe i své svědomí.

DAVID: A tak vcházel do nebe prostřednictvím mnoha trápení a nespolehali na falešný mír."

(Vrací si svoje původní texty.)

MONIKA: Sakra, a to zveřejnil?

DAVID: Reálně to přibil na dveře ředitelny, chtěli volat policii.

MONIKA: Prosím?

DAVID: Přesvědčil jsem jeho třídní, ať to nedělá.

MONIKA *(vystrašeně)* Panebože, umíš si představit, co by to udělalo s médiema? Syn leaderyně zelené strany za mřížemi za ekoterorismus.

DAVID: ...A co by to udělalo s ním, to tě nenapadne?

MONIKA: Nedělej ze mě krkavčí matku. To u tebe bydlí, to sis nevším, že se s ním něco děje?

DAVID: Jo, všim. Ale ono se to dost těžko řeší, když jde o to, že na něj jeho máma nemá čas a jemu chybí.

MONIKA: Davide, doprdele, přestaň mě obviňovat. Takovýhle průšvihy, dokud bydlel se mnou, fakt nedělal.

DAVID: Neměl šanci, když ho denně hlídalo pět tvejch asistentů, protože tys byla tu v Curychu, tu v Číně na diplomatickejš cestách. A pokud vim, tak se mnou teď bydlí právě proto, že na tom nebyl moc dobře.

MONIKA: Ty jsi tvrdil, že ho nemám tahat s sebou po světě.

DAVID: To neznamenaloz vrazit ho napospas asistentkám.

MONIKA: **Nemohla jsem se kvůli němu přece úplně vzdát své práce, mám určitejš úkol.**

DAVID: *(zasměje se)* Úkol. Zníš jako nějakejš zelenejš mesiáš.

MONIKA: To není fér. Je to jenom jinejš způsob, jak mu zajistit bezpečnou budoucnost.

DAVID: Nojo. Vždyť jo. Ale on to očividně nepovažuje za dostatečný. Když si přečteš všechny ty body až do konce, je to prakticky kritika tvého programu, zlato - *(opraví se)* Moniko. Víš, myslím, že proto, že se s tebou nevidá, tak má potřebu se konfrontovat s tvou prací...

MONIKA: No páni, Davide, to je Freud?

DAVID: Poslouchej, musíme na tom nějak zapracovat, na naší komunikaci. Mohli bychom se vidat víc, mohli bychom se přece vidat všichni dohromady, já bych byl rád.

(David vstává, Monika uhýbá. Monika nechce, aby se k ní David přiblížil.)

MONIKA: Ale to prostě nejde.

DAVID: Ale já nechápu proč, vždyť jsme si řekli, že zůstaneme přátelé, že se budem snažit.

MONIKA: Já se snažím, Davide. Ale opravdu nemám chuť si o víkendech společně hrát na šťastnou rodinku, když to není pravda.

DAVID: Je přece spousta jiných forem vztahů, než jenom dokonalá rodinka...

MONIKA: V mé hlavě to takhle prostě nefunguje.

DAVID: Od té doby, co žije se mnou, Matěje skoro nevidáš. Možná tak, když potřebuješ fotku se synem do kampaně.

MONIKA: Dobře, vídám ho asi míň.

DAVID: Ale to je jenom proto, že jsi neměla nikdy čas.

MONIKA: To není fér, Davide, snažím se to všechno nějak skloubit.

DAVID: Vyhejbáš se mi.

MONIKA: Ach bože.

DAVID: Mám pocit, že se se mnou bavíš jako s někým z práce, ani se mi nedíváš do očí, mám pocit, že tady zůstaly viset nějaký nevyřčený věci -

MONIKA: Davide, to je normální, že se pak lidi nevidají, že spolu netrávějí víkendy, že spolu mají problém komunikovat.

DAVID: Ale my jsme přece přátelé. Nejlepší přátelé.

MONIKA: Ne, nejsme!

(ticho)

DAVID: Protože jsme si asi neřekli nějaký věci, tak si je pojďme konečně říct.

MONIKA: Teď? Jsme tady kvůli Matějovi.

DAVID: Možná, že bysme si to měli právě kvůli Matějovi vyříkat. Pojďme si někdy příští tejdén sednout civilizovaně na kafe a palačinku.

MONIKA: Opustils mě.

(Otevřené bolavé míst, Monika si pomalu sedá na zem, popotahuje, ale tváří se, že ji to netrápí.)

Jak ti to mám doprdele vysvětlit. Když se spolu bavíme moc často, když si spolu budem hrát na šťastnou rodinku, tak já se z toho nikdy pořádně nevyhrabu.

DAVID: *(srozumitelně)* Ale my se spolu nějak musíme bavit Moniko. Musíme. Jestli něco Matějovi ublížilo tak to byl ten okamžik, kdy jsme se rozcházel. On brečel a nutil nás, abysme mu slíbili, že bude moct bydlet v našem bytě. A protože jsme byli oba rozložený a slabý, tak jsme mu to povolili, a pak jsme se tam střídali každý tejdén jeden, až se mě jeden den zeptá, "ale tati, ty už tu nemáš žádný věci? Ty už sem chodíš jenom na návštěvu? I máma má s sebou pokaždý kufr."

MONIKA: Jo, to jsme posrali.

DAVID: Protože jsme spolu nemluvili, Moniko.

MONIKA: Víš co je nejhorší? *(snaží se to vyslovit)* Jednou mě i napadlo, že by bylo lepší, kdybysme ho neměli.

DAVID: Moniko!

MONIKA: *(zasněně)* Jo, já vim, tohle by matka nikdy říct neměla. Ale napadlo mě jednou, že pak by nás k sobě nic nevázalo. Mohli bysme si každý jít svou vlastní cestou.

DAVID: Jak to můžeš říct?

(ticho)

MONIKA: *(chlubivě)* Nedávno mi říkal, že se chce stěhovat.

DAVID: *(překvapeně, uraženě)* Cože? Kdy ti to říkal?

MONIKA: Nevim, asi před měsícem.

DAVID: A tos mi to nezmínila? ...Kam se chce stěhovat? Jako k tobě?

MONIKA: Ne, prej má přítelkyni. Prej je starší.

DAVID: *(závistivě)* Cože? On ti řekne něco takovýho a ty se neobtěžuješ mi to předat?

MONIKA: Slíbila jsem mu, že to neřeknu.

DAVID: Máš ho vychovávat, ne bejt jeho kámoš!

MONIKA: Nechci se s tebou hádat.

DAVID: Aha, tak co chceš?

MONIKA: Co?

DAVID: Co ode mě chceš?

MONIKA: Od tebe?

DAVID: Jo.

MONIKA: *(se zasměje)* Všechno.

DAVID: Nikdo ti nemůže dát všechno. To je blbost. To je nereálný.

MONIKA: Jojo, já vim.

DAVID: Nejsme spolu už sedm let.

MONIKA: Jojo, já vim. Kde je doprdele ta učitelka. Mrzne mi prdel.

DAVID: Zas taková zima neni.

MONIKA: Je deset stupňů.

DAVID: V lednu. Takže co s ním budeme dělat?

MONIKA: No chválit ho nebudem.

DAVID: Myslíš, že je to jenom pubertální vzdor, nebo má vážně pocit, že jsme nic nedokázali změnit?

MONIKA: A nejde o to samý?

DAVID: Minulej tejden mi říkal, že chce přestat chodit do školy. Sedět v lavici, když tam venku se spustily nezvratný změny, mu prej nedává smysl. Učit se o Platónovi, když polovina planety nemá vodu, mu přijde absurdní.

MONIKA: Cos mu na to řek?

DAVID: Že bez odbornosti a vzdělání řešení problému nijak nepomůže.

MONIKA: Tos řek hezky.

DAVID: (*cituje Matěje*) Vysmál se mi, že já ani ty jsme se svým vzděláním nic nezměnili. Já svejma technickejšma řešeníma ani ty mírnejšma regulacema v mezích zákona. Že jsme moc uvězněný v systému, že jsme se přizpůsobili a nejsme schopný přemejšlet mimo horizont každodennosti nebo co - No znáš to, ty jeho kecý, upřímně mi už lezou krkem.

MONIKA: No, má možná pravdu. Mám pocit, že jsem prohrála, že ti zase dávám něco zadarmo. Aniž bys o to stál.

DAVID: Ježíš, Moniko, takhle to přece není.

MONIKA: Není? Netvrdils mi, že ti přišly mé city vždycky moc zadarmo a moc svazující?

DAVID: Tak se na to ale zkus podívat z mé strany. Možná, že vedle té tvé láskyplnosti prostě pak najednou vůbec není prostor pro kohokoli jinýho.

MONIKA: **Tomu asi nerozumím.**

DAVID: Připadal jsem si vším tou pozorností jako- nevím - jako-

MONIKA: Objekt.

DAVID: No možná.

MONIKA: (*ironicky*) Připadal sis jako že tě objektifikuju?

DAVID: Co? Já nevím. Prostě mě ta tvoje intenzita, to jak nikdy nepovolíš, jak všechno plánuješ, jak seš si vším tak jistá, všechno je pro tebe absolutní, měl jsem pocit, že nemůžu dechat.

MONIKA: Tak to se omlouvám.

DAVID: Ježíš, neurážej se hned. A měl jsem pocit, že můžu vůči tobě cokoli, že ti můžu udělat cokoli a ty tu furt budeš, vim, že je to hrozný, ale prostě měl jsem pocit, že ses vzdala dřív, než jsem přišel.

MONIKA: Vzdala? Co jsem? Město, který máš dobývat? Ježíšmarja, myslíš, že to takhle mám s každým? Myslíš, že si s někým jiným umim sundat masku? Bejt sama sebou? Jenže já si myslela, že nemusím - že zrovna s tebou nemusím hrát hry. Po tolika letech jsem si myslela, že můžu bejt jenom já, chápeš? Jenže já vim, takhle to nefunguje, to by mi řekla každá tetička Sally z časáku Žena a život. To tobě nestačí, nějaký dobytelskej syndrom ti velí, že ženská, se kterou to máš moc snadný, je nuda, debilní co?

DAVID: No a co když to tak je?

MONIKA: No tak na to já prostě nemám čas! Vedle své práce si mám ještě vymejšlet celej alternativní narativ toho, jak tě dostat, tu povzbudit žárlivost a tu dělat, že mě

nezajímáš? Ježišmarja, na to já nemám čas! To bych si na to někoho musela najmout.

DAVID: Outsourcovat svůj život, jo?

MONIKA: No tak nějak. To je prostě efekt Oněgin. Dokud ti Taťána píše dopis, tak tě to sere, ve chvíli, kdy ji vidíš s novým manželem, tak tě začne zajímat, že jo.

DAVID: *(nedoposlechne)* **Ne, víš čím to možná je? Vedle tvý ideální představy mě se nevejdu já jako člověk, víš? Já, já, já.**

MONIKA: Ale hovno.

DAVID: Mám pocit, že nevidíš mě -

MONIKA: Proboha, nejseš moje projekční plátno, nejseš, na to tě znám moc dobře, oukej?

DAVID: Fajn, fajn... *(kouzelná formulka, několikrát opakuje, než se zase uklidní)*

MONIKA: Víš, já prostě jenom nezvládám, že vůči tobě nemám nikdy věci pod kontrolou. Sere mě, že jsi pro mě důležitěj, ať chci, nebo ne.

DAVID: To ty pro mě taky. Nechci tě ve svym životě nemít.

MONIKA: Ale jak?

DAVID: No jo, nejsme ani první ani poslední, co něco podobného řešej.

MONIKA: Jistě, že ne! Je to banální. Vztahy jsou vedle toho, co řeším každěj den na jednáních, vedle toho, když nemůžu v noci spát, protože se děsim toho, co přijde, uplná sranda. Když si člověk uvědomí, že Matěj má pravdu, protože my ten boj prohráváme. Nezměnilo se to ho dost.

DAVID: A já si myslim, že neurotik jsi byla vždycky a chodila v noci kontrolovat, jestli je zamčeno, takže přeháníš. Promiň, zlato, ale změnilo se toho dost. Jistě, neplníme dost cílů a možná pořád ještě půlka lidstva vymře, ale zároveň - zároveň lidi se vždycky uměli adaptovat a zase to nějak dokážou.

MONIKA: Jak to můžeš vědět?

DAVID: Nevim. Ale tim, že budu plejtvat čas vymejšlenim katastrofickejch scénářů ničemu nepomůžu.

MONIKA: To je přesně ten rozdíl mezi náma. Ty věříš světu, věříš trhu že se bude sám regulovat a všechny problémy vyřeší vědecký pokroky. Já jsem pesimistka. Podle mě to, na co nejsou regulace, to, na co nejsou zákony, to lidi udělaj, a i když na to zákony budou, tak je porušej. Ježiš, to je kosa.

DAVID: Pocem.

(David přichází k Monice, Monika mu to dovolí. David sundává košili a dává ji Monice přes ramena. Sedá si vedle ní. Teď jsou spolu.)

MONIKA: Myslím, že bychom se mohli dohodnout na nějakým společným víkendu s Matějem.

DAVID: A měl by nám představit tu svoji přítelkyni.

MONIKA: Zavoláš mu?

DAVID: Tak teď je snad uvnitř, ne?

MONIKA: Kde uvnitř?

DAVID: No v ředitelně.

MONIKA: To ti ta učitelka řekla?

DAVID: No, ne explicitně.

MONIKA: Co tam dělá, když je to porada učitelů s ředitelem, na který mají probírat, jestli ho vyrazej, nebo ne?

DAVID: No... Já nevím, předpokládal jsem, že je tam.

MONIKA: Jasně. A tys ho tu potkal?

DAVID: Vlastně ne...

MONIKA: Ty nevíš, kde je?

DAVID: Já mu zavolám. *(vytáčí)*

MONIKA: No tak?

DAVID: No nic. *(položí telefon)* Asi se bojí, že má průser, tak to holt nebere.

MONIKA: Počkej, já to zkusím.

DAVID: Jakože mně to nevzal a tobě to vezme?

MONIKA: *(neodpovídá, volá)*

DAVID: No jistě.

MONIKA: Nebere to.

DAVID: Vždyť ti to říkám. Je mu patnáct, je velkej, nemusíme se o něj bát.

MONIKA: Má vypnutej mobil a nevíme, kde je. Co kamarádi? Nebo Klára?

DAVID: Kdo je Klára?

MONIKA: Ta jeho holka. Myslím, že se tak jmenuje.

DAVID: Máš na ni kontakt?

MONIKA: Proč bych na ni měla kontakt?

DAVID: *(opět trochu uraženě)* **Tak očividně ti Matěj věří víc, než mě, když ti o ní řek.**

MONIKA: Neboj, až budou při posledním soudu vážit naše hříchy, určitě z toho vyjdeš jako lepší rodič.

DAVID: Má Iphone, ten by měli umět dohledat podle GPs, ne?

MONIKA: Zavolám asistentce, ať to udělá.

DAVID: Asistentce tyvole, ty máš fakt outsourcovanej celej život...

MONIKA: Kláro, prosímtě, zavolej do AppleStoru, potřebuju dohledat Matějův mobil. - Má ho vypnutej, nevíme, kde je.

DAVID: Klára?

MONIKA: Jak že víš, kde je? S tebou...? Aha... No tak to je zajímavé. A proč přesně? ... Aha. Tak mi ho sem, prosím dovez, ano?

DAVID: On chodí s tvou asistentkou a ty to nevíš?

MONIKA: Je jí dvacet! Proč by chodila s takovým uchem...

DAVID: Jak se to stane, že člověk o životě svého dítěte neví vůbec nic?

MONIKA: No.. U nás dvou dost jednoduše, zdá se.

DAVID: Musím říct, že nám dvěma to vážně moc nejde.

MONIKA: Hlavně, že je v pořádku.

DAVID: Nemyslel jsem si, že to bude takhle...

MONIKA: Já si to takhle taky nepředstavovala. Bože, tady je zima. Jestli ho za to vyhodí, tak...

DAVID: Půjde na jinou školu. A nesmíme mu zase každej říkat něco jinýho.

MONIKA: Hlavně něříkej učitelce, že jsme doted' nevěděli, kde je. Ještě nám ho vezmou oběma.

DAVID: **Koupil jsem pozemek s přístupem k vodě u lesa - jak jsme se o tom kdysi bavili.**

MONIKA: Bude z tebe chalupář?

DAVID: Kdyby se mělo cokoli zvrtnout, kdyby byl nedostatek vody, kdyby mělo dojít k válkám o vodu -

MONIKA: A pak kdo je tu alarmista.

DAVID: -abychom měli, kde bejt. Je tam dobrá půda.

MONIKA: Davidův vlastní malý ráj na zemi...

DAVID: Kdyby se mělo cokoli stát- chci říct, jsi zvaná.

MONIKA: Udělám si na Matěje víc času.

DAVID: Moc věci žehlíš. Moc je rovnáš do komínků.

MONIKA: Vidíš, a přesně tohle se na mě lidem líbí.

DAVID: Jo, uznávám, že je celkem úspěch oslovit tak konzervativní část lidí zrovna ekologickým tématem. Ty i z ekologie a změny systému děláš nenápadnou právní záležitost.

MONIKA: Nic jiného nezabíralo. Ohrožení rodiny, budoucnosti našich dětí a našeho klidného stáří ovšem zabírá vždycky.

DAVID: Myslím, že někdo jde.

MONIKA: Tak srovnat kravaty a výpovědi.

(Anita otvírá nasvícené dveře.

(Světelný stříh → celek; hudba: Tea for two Cha Cha)

2. INTERMEZZO: JE TO KAMPAŇ

(Anita vytahuje zlaté fólie. Honza jde ovšem od dvěří dál a stěžuje si. Disputace nad autorčinou vizí budoucnosti. Jsou na distanc. Anita u dveří, přesvědčuje Honzu, nabízí varianty. Honza nevrle.)

JAN:

Na to, že jsme o patnáct let později to teda moc sci-fi není. Pořád je to o internetu, iPhonech a uhlí.

ANITA:

No jistě. Takže autorka to asi myslela jako záměr, že se nic nezměnilo.

JAN:

(nasraně)

To si může napsat tak do programu nebo do vysvětlujícího intermezza. Největší sci-fi je tam teda představa, že se z Moniky stane politička, která zvládne resuscitovat Zelený. Ty přece zvládli dost slušně vyschnout. Fakt netuším jakej typ kampaně by byl nutnej a jaký prachy by do toho museli nalejt, aby se zase zazelenali.

ANITA:

Tak máme tady pár možností. Třeba se vydat směrem SPD a pohrozit reálnějma odhadama: když nic neuděláme a planeta se ohřeje, zapřičiní to masovou migraci z Pákistánu, subsaharský Afriky, Indie a ostrovních zemí zaplavenejch zvyšující se hladinou moře - a všichni tihle lidi půjdou sem, aby našli pevnou půdu pod nohama a pitnou vodu! Stěhování národů a z toho pramenící boj o území! Imigranti! Zastavte to dřív, než bude pozdě.

JAN:

Tak to budou považovat za pohádky, ne?

ANITA:

Tak druhej marketingovej směr: zpět k tradicím, jednodušší život, pokora a rodina, příroda a tradice -

(Jan si nezúčastněně, rezignovně otvírá plechovku piva.)

ANITA:

Dobře, nebudem barvit budoucnost nazeleno, ale načerno: co takhle poukázat na to, že pokud stoupnou teploty, spálí to ječmen a stoupne cena piva do astronomickéjch výšin - to by v Čechách rezonovat mohlo, ne?

JAN:

(Lekne se, vypije rychle pivo, jde k Anitě.)

No vidíš, třeba tady ještě nějakej nápad prodáme. Ale já bych řek, že nejjednodušší bude založit takovou jednoduchou hezkou ekodiktaturu, zdanit ropu, zdanit maso, lety do zahraničí by povolovala vláda a děti nesmíš mít víc než dvě.

ANITA:

No, tak to by mohlo fungovat leda tak v Rusku nebo v Číně.

JAN:

Vzhledem k tomu, že z Ruska vedou ropovody a Čína je na tom se znečišťováním skoro nejhůř, tak ani tam.

ANITA:

Ale oni se změní.

JAN:

Prosimtě, běž sázet stromy. Kdo kdy viděl, aby se Rusové a Čínani měnili?

ANITA:

Seš xenofob.

JAN:
Výběrovej. Bojim se orientálních despotií.

ANITA:
A sám bys chtěl diktaturu.

JAN:
No a kdybys mohla, co bys udělala ty?

ANITA:
No, kdybych se nemusela ohlížet na demokratičnost opatření, tak bych asi vážně zavedla
odpustky. 6 kilo hovězího je jeden let do Londýna. Vyber si.

JAN:
Kvóty na emise na osobu, jo? Každý v týhle zemi ti řekne, že se to musí řešit systémově.

ANITA:
No to musí. Potřebujem přejít z uhlí na jádro, solár a vítr - ale nejenom to.

JAN:
Myslím, že představa, že se takhle masově změní myšlení je daleko větší sci-fi, než všechny
technologický posuny.

ANITA:
Hele, tak když chceš pořádný sci-fi, máš ho mít.

*(Anita Vrazí Janovi zlatou fólií.)
(Hudba pryč; světlo stříh → Potopa světa. Světla by měla po celou dobu pomalu potemňovat)
(Zalezou si do druhých dveří. Jsou na sobě nepříjemně nalepeni. Snaží se zabavit, ale představuje
se u nich i strach z konce světa, až konečné šílenství. Jsou zahánáni v úzkých, už jim nezbyvá nic
jiného, než si vše vyříkat. Zbyly si sami.)*

3. obraz: POTOPA SVĚTA: PODZIM

JAN: O dalších pět let později

MONIKA: Potřebuju pryč.

DAVID: Uklidni se, Moniko, nemůžeš odjet. Buď ráda, že jsme na kopci. Nakonec to byl
vážně dobrý tah koupit chalupu v horách.

MONIKA: Proč jsi tak klidnej?

DAVID: Nic s tím už neuděláme, všechno je zaplavený, nemáme se jak dostat do města.
Budeme tu muset zůstat. kdyby už víc než měsíc nepršelo, vid'. Mám pocit, že už
jsem zapomněl, jak slunce vypadá.

MONIKA: Trest boží - nebo přírodní. Na začátku léta sucho, a pak hned povodně. Zničí to úrodu.

DAVID: A pak bude zase sucho, protože není, co by vodu v krajině udrželo. Víš, že ve starym Egyptě záplavy oslavovali? Když se rozvodnil Nil připravovali mu v Káhiře jako oběť nevěstu.

MONIKA: Živou?

DAVID: Dřív živou. Oblékli mladou holku do nejhezčích šatů a hodili ji do Nilu, aby si ji vzal. Pak už holku zastupoval snop obilí oblečený do šatů a Nil byl její manžel. Ale dřív to byla opravdová lidská oběť. pro úrodu a život se musí nejdřív obětovat bohu smrti.

MONIKA: ...Doufám, že to nemyslíš jako nějakou paralelu s Matějem.

DAVID: Ne, tak jsem to nemyslel, jen mě to napadlo.

MONIKA: Měl sázet stromy tady, měl tady hloubit studně, ne v Pákistánu.

DAVID: *(ticho)*

MONIKA: Chtěla bych se s ním moct rozloučit.

DAVID: Moniko...

MONIKA: Já budu chtít zasadit spolu se sazenicí. Budu spát stočená v hlíně jako plod a z mého těla se postupně stane strom, kterej ze mě bude brát sílu. Pokud bude, kdo by mě zasadil. Člověk má zůstat tam, kde je, má se zakořenit a pečovat o to, co mu bylo dáno, ne jezdit po světě a nikdy nebýt doma -

DAVID: Tak to je ironie. O koho ty jsi kdy pečovala?

MONIKA: Přestaň. To není fér. Víš, že to není fér.

DAVID: Ne, není. Ale je to pravda.

MONIKA: Pečovala jsem o tebe. Pečovala jsem o tebe a tobě přišlo, že tě tím svazuju.

DAVID: Protože já jsem dospělej chlap, ne dítě, já opečovávat nepotřeboval. - O Matěje ses měla starat, ale to ne, to by byla moc velká oběť.

MONIKA: Kdybys ho nepustil do toho zasranýho Pákistánu -

DAVID: Byl dospělej, bylo to jeho rozhodnutí.

MONIKA: Kdybys ho v tom nepodporoval-

DAVID: Kdybys ho ty celej život nekrmila těma kecama o zodpovědnosti za celý lidstvo, co lidstvo, celou "biosféru", třeba by nemusel jet zachraňovat svět do Pákistánu a zůstal by tady.

MONIKA: Tohle jsem přeci nikdy nechtěla - "Mysli globálně, jednej lokálně." Člověk se musí snažit o změnu především tam, kde žije.

DAVID: Panebože, ty cituješ slogany i v takovýhle situaci. Kdy ses svrkla na fráze, můžeš mi to říct? Byla jsi taková už dřív, proč jsem si toho nevšiml?

MONIKA: Dřív se ti to líbilo, můj zápal.

DAVID: Jenže ty už nic neděláš se zápalem, jenom ze setrvačnosti. Svejch frází se držíš jak brnění.

MONIKA: A myslíš, že ty jsi takovej jako v ten den, co jsme se potkali? Z tebe taky zůstala jen vnější usedlina, neboj se. Nejdřív jsme malý beztvary neustále se proměňující améby, ale jak se vyvíjíme, začnou na nás vrstvy zvnějšku osychat - naše role a fráze - a tyhle sedimenty se na nás nakonec usaděj tak pevně, až z nás nezbyde než tuhá krusta a kdesi v prázdnu uvnitř haraší jen malej kousek tý améby ze začátku.

DAVID: Jo... Stmívá se. Podpálíme tu židli?

MONIKA: Chtělo by to papír. Nemáš s sebou nějaký svý smlouvy?

DAVID: Mám všechno v mobilu.

MONIKA: Tak spálíme knihy.

(David přechází k poličce a vytahuje knížky)

DAVID: Tak pravil Zarathustra?

MONIKA: (kývne)

DAVID: Al Gore?

MONIKA: Do ohně.

DAVID: A už je tu jen Bible.

MONIKA: ... Tu pálit přeci jen radši nebudem.

(Mačkají a odhazují nepotřebné části textu.)

DAVID: Musí to bejt hezký, moct věřit v Boha, v posmrtnej život.

MONIKA: Nebo v jakejkoli smysl.

DAVID: Nechtěl jsem mu bránit jet do Pákistánu, protože jsem si říkal, že je dospělej a že pojede stejně, s mým svolením, nebo bez něj, jedinej rozdíl bude v tom, že když mu aby nám to zakážu, ještě se zatvrdí, pojede ze vzdoru. Protože o vzdor šlo hlavně, ukázal, že my nic nedokázali - a on ano.

MONIKA: ...

DAVID: A možná měl pravdu, možná jsme nakonec oba jenom budovali kariéru. Já zbohatnul na baterích a výstavbě jadernejch elektráren a ty- Všechny ty tvý ideály byly vždycky velmi příjemné a dostupné a při zemi. Všechny tvý utopie byly umírněně středostavovský. Možná měl pravdu, možná jsme se oba jen celou dobu snažili si zajistit postavení. Nikdy jsme nic doopravdy nezměnili, nerealizovali. Jeho odjezd, to byla revolta vůči naší pasivitě.

MONIKA: Když si představím, že někde leží, někde v poušti, chtěla bych aspoň vědět, kde je, chtěla bych ho pohřbít.

DAVID: Kolik mrtvejch lidí hlásej?

MONIKA: Když jsem se dívala na mobil, než se mi vybil, hlásili několik desítek.

DAVID: Potopa jako na konci světa. Třeba už to zaplavilo celou zemi, to nevíme, když nemáme internety. Třeba jsme poslední lidi na světě. Možná spolu vyhyneme. Nebo třeba je tahle chata v horách Noemova archa, která se odlepí od základů a na ní přežijem.

MONIKA: Nejvíc mi vadí, že to nikdy nebudem vědět jistě, třeba tam někde přežívá, třeba se jen rozhod, že tam prostě zůstane a už nikdy nás nechce vidět. Byla bych radši, byla bych hrozně ráda, kdyby nás už jenom nikdy nechtěl vidět.

DAVID: Měl nás rád.

MONIKA: Myslím, že nás nesnášel za to, jak jsme se k němu chovali -

DAVID: Nebyli jsme nadstadartně hrozný rodiče.

MONIKA: Tahali jsme ho doprostřed našich konfliktů, byl jak zbraň, přiznej si to, pro tebe i mě. Lidi jako my dva nikdy dítě mít neměli.

DAVID: Přestaň. Přestaň. A nakonec skončil s jednou z tvých asistentek. Nezapomeň, že tam jel s tou svojí Klárou, tou tvou bláznivou asistentkou. Nemusí bejt všechno o nás, dost možná se prostě mohl před ní chtít ukázat jako chlap.

MONIKA: Tahle toxická maskulinita, který vás nutí -

DAVID: Tahle toxická feminita, která náma manipuluje - Ne, pojďme nezačínat.

MONIKA: Chtěla bych to vzít celý zpátky. Chtěla bych začít znovu. Všechno bych to udělala jinak.

DAVID: Neudělala, protože bys neměla ty stejný zkušenosti. A ani s nima, ani s touhle zkušeností. Pro tebe byla vždycky přednější vlastní seberealizace, své cíle a plány a sny. Tebe prostě nebavilo se o něj starat.

MONIKA: Ne, to ty jsi ho chtěl mít u sebe.

DAVID: Sama jsi to před chvílí přiznala - štvála jsi ho proti mě, PROTO jsem chtěl, aby se mnou. Dokud byl s tebou, byl jenom prostředek, jak mě týrat.

MONIKA: Víš jak těžký pro mě bylo dát ho tobě? Já nejsem žádná stvůra, vzpomínám si pořád, jak voněl, když se narodil, jak mu voněla hlavička. Ale opustils mě - a vzpomeň, co jsem ti říkala, co jsem ti říkala na začátku - že to sama nedokážu. Já tě potřebovala vedle sebe na to, abych mohla bejt mámou.

DAVID: Ale ty jsi vedle sebe nikdy nechtěla **mě**, ale nějaký podivný vzdušný zámky, sliby, utopie.

MONIKA: *(se rozesměje)*

DAVID: Proč se směješ?

MONIKA: *(se směje dál)*

DAVID: Proč se doprdele směješ?!

MONIKA: Protože se mi ulevilo.

DAVID: Ulevilo?

MONIKA: Já ti mám chuť ublížit skoropořád.

DAVID: Proč seš? Proč seš?

MONIKA: Kdybys tak nebyl, nebyla bych na tobě ani závislá. Ale taky bych se nikdy neprobudila, byla bych zombík, co neví, že nežije - ale kdybysme se nikdy nepotkali, nikdy bych to nepoznala a ty bys moh volnějc dejchat.

DAVID: Někdy mě tak odpuzuješ, seš jako pejsek, co věrně vrtí ocáskem. Jenže pokaždý, když je mi zle, chci tě držet za ruku jako malý děčko.

MONIKA: Třeba se ráno neprobudíme.

DAVID: Nebo se probudíme sami.

MONIKA: Třeba se nám bude něco zdát. Třeba se nám bude zdát to samý.

DAVID: *(Pohádka před spaním.)*
Je řeckej mýtus o tom, jak se Zeus vydá na obchůzku na zemi v převleku za tuláka. Zaklepe na dveře starýho páru a ti ho bez vytáček pohostěj. Odhalí se jim pak v celý božský identitě a ptá se jich, co by si přáli: být zase mladí a krásní? A oni řeknou ne, dej nám, ať vrostem jeden do druhýho, až v sobě splynem a ustanou všechny rozepře a rozdílnosti. A on je učiní jediným stromem, třeba baobabem, jehož dva kmeny se do sebe vplétají. A až opadne potopa světa, třeba se přijdou skuteční Noemové divit, co dělá babobab na severu Čech. -Spíš? Moniko?

MONIKA: Obejmeš mě?

DAVID: Tak pevně, že se nebudeš moct nadechnout.

(těsně předtím, než se to stane → světla Celek)

MONIKA: Elektřina?

DAVID: Zázrak.

(zvuk vyzvánění)

DAVID: Nezvedej to.

MONIKA *(vstane a jde k telefonu v nabíječce) (podívá se na obrazovku a rychle vezme hovor)*

Matěji?

(Vychází ze skryže, hudba Winchester Cathedral)

3. INTERMEZZO:

(Následující vesele hlásají David s Monikou do mikrofonu, smějí se u toho celou dobu. Každá předpověď je dobrý vtíp.)

ANITA:
Vítáme vás u pravidelných zpráv o počasí! Podle zpráv mezinárodního panelu pro klimatickou změnu máme na příští desetiletí dramatické vyhlídky.

JAN:
Pokud emise neomezíme do dvanácti let o čtyřicet procent, čeká nás spousta zajímavých událostí. Rozdíl mezi oteplením o 1,5 stupně a 2 stupně je například 70% rozdíl v pravděpodobnosti, že v létě roztají ledovce na Antarktidě a o čtvrtinu se zvýší pravděpodobnost vln vražedného horka. A korály oteplení o dva stupně pravděpodobně nepřežijí vůbec.

ANITA:

Což je docela problém i pro lidi. Ony totiž korály nejsou jen hezké, ale ochraňují pobřeží před bouřemi a vytvářejí svůj vlastní ekosystém, který pro změnu živí ryby - a bez ryb nám hladoví jihovýchodní Asie, západní Mexiko, severozápadní Austrálie.

JAN:

Obecně se zdá, že na ostrovních státech bude deštivo, respektive záplavy. Pokud se oteplí o tři stupně, můžeme čekat, že ztratíme Fidži, Amsterdam, Londýn, možná i Berlín a určitě Benátky, část Floridy, Ósaku, Rio nebo Šanghaj. Žijete-li v těchto oblastech, doporučujeme doživotní dovolenou v zahraničí.

ANITA:

Slunečno bude na Jihovýchodě - například v Indii, Pákistánu, Subsaharské Africe pravděpodobně popuká země natolik, že si na ni troufnou stoupnout pouze fakiři a všichni v Indii opravdu fakiři nejsou, něco jsou slumy a něco Bollywood. Obyvatelům se opět doporučuje vyhledat azyl v chladnějších místech planety.

JAN:

Sluníčko ovšem bude svítit, můžeme se dosyta opalovat! Nastavte své solární panely, případně si je dejte rovnou implantovat místo tetování - nejnovější módní trend.

ANITA:

Přejeme vám krásný večer a především —

UNISONO:

SLUNCE V DUŠI!

(Hudba stále hraje, herci zalézají do dveří. Převlékají se.)

4. OBRAZ: SOLAR PUNK: LÉTO

*(Herci přichází z druhých dveří v kostýmech tučňáků, berou si dvě plastové lahve na vodu.)
(Hudba → tučňáci; světlo → parné léto.)*

KLÁRA: Matěji, Fariha mě prosila o výsledky azylového řízení, máme nějaké novinky?

MATĚJ: Kdyby nějaký byly, kontaktujou rovnou ji.

KLÁRA: Myslíš: přijedou pro ni uprostřed noci.

MATĚJ: Ubytovalas ty nové?

KLÁRA: Zabrali poslední volné postele. Většině z nich stejně azyl neposkytnou.

MATĚJ: Je to nelidský.

KLÁRA: Za to nemůžeš, to musí rozhodnout úřady. Dost, že jsme tu z toho udělali azylové centrum a můžem jim pomáhat.

MATĚJ: Myslíš zaměstnávat je jako otroky na plantážích.

KLÁRA: Nějak se uživit musej. A stát to povolil.

MATĚJ: Myslíš - moje máma to prosadila jako krizový opatření. Stejně nemůžu uvěřit, že je vážně premiérka. Jak mluvila, když jsme se vrátili z Pákistánu; jak se tvářila, že už nechce mít s politikou nic společného; "rodina je teď to nejdůležitější, všechno, co jsme zameškali, ti vynahradím, Matějčku."

KLÁRA: Sám jsi jí řekl, ať toho nechá.

MATĚJ: Bylo to nesnesitelný jako nějaký přepjatý exaltovaný divadlo.

KLÁRA: Monika nikdy nebyla zrovna pečující typ. Je dobře, že do toho znova šla, umí strhnout. I mě přesvědčila, když jsem pro ni pracovala.

MATĚJ: Vždycky jsi tvrdila, že je málo radikální.

KLÁRA: Myslím, že to tvé zmizení ji změnilo. K lepšímu. Víc se bojí. Takže umí i líp bojovat.

MATĚJ: A ty zákony o tom, že žena, která už děti má, nesmí mít další? Já vím, že mi patnácti přišlo jako dobrý nápad, ale teď mi to zní spíš jako diktatura.

KLÁRA: ...Vlastně jsem s tebou o něčem chtěla mluvit.

MATĚJ: A tady u nás - Kláří, oni mi nosí čaj jako sluhové, není to spíš nový druh nevolnictví? Proč se máme chovat jako jim nadřízení, protože my jsme tady jakože doma?

KLÁRA: Ale my tu *jsme* doma. Uvolni se trochu... Pomáhají sázet remízky a budovat vodní plochy v krajině - pokud uspějí v azylovém řízení, budou moct díky tomu žít v lepší zemi.

MATĚJ: Někdy mě děsíš.

KLÁRA: Měl bys víc chodit ven.

MATĚJ: Je tam nesnesitelně.

KLÁRA: Musíš se přestat sluníčka bát. To ono nás pohání a dává nám energii.

MATĚJ: To je věta z reklamy na solární panely? Slovo sluníčkář nabylo nového významu. Víš dobře, že solár funguje tady - velký města pohání jádro.

KLÁRA: Chtěla jsem ti něco říct.

MATĚJ: Jel jsem do Pákistánu sázet stromy a kopat studně -

KLÁRA: Já tam byla taky, Matěji.

MATĚJ: - a teď tady nutím lidi, co sem přišli právě kvůli nedostatku vody, dělat to nedobrovolně. Přitom to my, naše civilizace, jsme ti, co po století zneužívali přírodní bohatství a vykrádali jejich země.

KLÁRA: Česko nikdy nebylo koloniální velmoc.

MATĚJ: Když jsem se ztratil, měl jsem na chvíli pocit, že nejsem tak docela člověk, jsem si jako trosečník, jako zvíře. Možná je vážně lepší zešílet v divočině. Zničit civilizaci, to civilizace přináší veškerý problémy, tam začíná "drancování zdrojů".

KLÁRA: Musím ti něco říct.

MATĚJ: A nejhorší je, že mně se to líbí, mně se líbí, když mi nosej čaj.

KLÁRA: Na tom není nic špatného. Snažíš se změnit téma. Chtěla jsem s tebou o něčem mluvit, zapomněls?

MATĚJ: Já vím.

KLÁRA: Budeš mě chvíli poslouchat?

MATĚJ: Máš veškerou mou pozornost.

KLÁRA: Jsem těhotná.

MATĚJ: Já vím.

KLÁRA: Jak to víš?

MATĚJ: Našel jsem v koši test. Nevytřídilas ho.

KLÁRA: Aha, tak ty to víš. Tak? Co na to říkáš?

MATĚJ: "Ženy, nade mnou neplačte, ale nad sebou a svými dětmi. Jednou budete litovat, že jste do tohoto světa přivedly děti. Lidé budou prosit hory, aby se na ně sesuly a pohřbily je. Jestliže se takto nakládá se zeleným stromem, jak to může dopadnout se suchým? Když jdu na smrt já, co můžete čekat vy?"

KLÁRA: Co na to říkáš?

MATĚJ: Nevím, co říct.

KLÁRA: Ty nevíš? Bude z tebe otec!

MATĚJ: Ne, nebude.

KLÁRA: ...Co tím chceš říct?

MATĚJ: To dítě není moje.

KLÁRA: Jasně, že je.

MATĚJ: Byl jsem se dát sterilizovat. Ještě než jsme odjeli do Pákistánu.

KLÁRA: Co? - Cože?

MATĚJ: Nemůžu mít děti.

KLÁRA: To není možný.

MATĚJ: Ale je.

KLÁRA: ...Pročs mi to neřek?

MATĚJ: Bylo to moje rozhodnutí. A my přece nikdy neměli výlučnej vztah. Jak je teď naprosto patrný. Víš, čí to je?

KLÁRA: Já, já, myslela jsem, že je tvoje. Matěji -

MATĚJ: Já ti nic nevyčítám, vždyť to tak máme nastavený.

KLÁRA: Pročs mi to neřekl?

MATĚJ: Je to moje věc, se svým tělem si snad můžu dělat co chci. Víš, že děti jsem nikdy nechtěl, za týhle situace je to sobecký.

KLÁRA: ...Chtěla bych, aby bylo tvoje.

MATĚJ: Není.

KLÁRA: A je to tak důležitý?

MATĚJ: Kláro, já na tohle nevěřím.

KLÁRA: Na co?

MATĚJ: Na celý tohle pokračování rodu ve světě, kterej je přelidněnej.

KLÁRA: Takže když si ho nechám, tak odejdeš?

MATĚJ: "Odejdu"... Pokud vím, tenhle dům je pořád můj, respektive mýho otce.

KLÁRA: Vyženeš mě?

MATĚJ: To jsem neřek. Třeba vážně odejdu já - do lesa.

KLÁRA: Matěji, přestaň. Prosím.

MATĚJ: S čím?

KLÁRA: Nesoustředíš se. Mám dojem jako by část tebe zůstala tam v té divočině v Pákistánu a vrátil se tě jenom kus.

MATĚJ: To je nesmysl, Kláro, já nejsem ve stavu kohokoli vychovávat. A má dítě vyrůstat tady - v detenčním centru?

KLÁRA: Jsme azylová bio-farma, ne detenční centrum.

MATĚJ: Poslední dobou rozdíl nevidim. Jsme bachaři. A ty chceš v koncentráku vychovávat dítě?

KLÁRA: Přeháníš, děláš z dobročinnosti něco zlého. Děláme důležitou práci a ty se potřebuješ vzpamatovat.

MATĚJ: Čí to je? Nebo bude?

KLÁRA: Potřebuješ to vědět? Bude v tom nějaký rozdíl? ...Mohl bys to brát jako příležitost, jako když lidi adoptují a zachrání tím někoho, budeš mi pomáhat. Třeba nás to zase sblíží. Matěji, je to moje poslední šance, brzo už dost možná děti nebudu moct mít.

MATĚJ: Ne. Kláro, nezlob se, ale ne.

KLÁRA: Takže co teď? Když si to nechám, budeš po mně chtít, abych odešla?

MATĚJ: Ne, to ne. Seš moje nejlepší kamarádka.

KLÁRKA: Budeš mě nutit, abych si to dala vzít?

MATĚJ: Na to nemám právo.

KLÁRA: Takže tu spolu dál budeme vést koncentrák, jak ty tvrdíš, nebo azylovou bio-farmu, jak tomu říkám já a já budu mít dítě a ty ho budeš ignorovat?

MATĚJ: Co po mně chceš?

KLÁRA: Chtěla bych, abychom měli nějakou společnou vizi budoucnosti. Nějakej společnej projekt. Myslela jsem, že by tě to mohlo vytáhnout z toho podivného propastného temného místa, ve kterým zrovna jsi. Mohl bys zase víc chodit ven.

MATĚJ: Tady to není bezpečný pro dítě.

KLÁRA: Dnes to není nikde bezpečný.

MATĚJ: Ale my máme dům ve stínu a studnu, koho by to nelákalo? V noci jen čekám, kdy se situace otočí - kdy si ti uprchlíci tady řeknou - dost, tohle bylo za čím jsme přišli, za studnou plnou vody a kouskem země. A pak se z nás stanou "chovanci", přestanem být tady pány a stanou se z nás rabi.

MATĚJ: A celá Evropa propadne novému formě feudalismu, kde ti, kterým Evropa celej novověk kradla - ti z třetího světa, ale i ty chudý z našeho, nás zotročeš a uděláš z nás nevolníky.

KLÁRA: Dost! Dost, ty ses zbláznil!

MATĚJ: Možná.

KLÁRA: Možná bych měla odejít.

MATĚJ: Aha... Za otcem dítěte?

KLÁRA: Ne, o čem to mluvíš?

MATĚJ: Takže on není z Prahy? Měl jsem pravdu, je to jeden z těch tady?

KLÁRA: O čem to mluvíš?

MATĚJ: Ten vysoký s vousama? Ahmed? Ten? Vždycky se na něj díváš, když pracuje, všim jsem si toho, je to on?

KLÁRA: Matěji, přestaň.

MATĚJ: Takže mám pravdu, je to on? Je to tenhle černej týpek? Říká ti paní? Je to tvůj otrok?

KLÁRA: Jsi odpornej.

MATĚJ: Tak já jsem odpornej.

KLÁRA: Odporně rasistickej.

MATĚJ: Jak to, že jsem rasistickejm? Přisuzuju jim fyzickou přitažlivost, ne? Tak co? Byl to on? Nebo to střídáš?

KLÁRA: Nespala jsem s nikým z nich. A i kdyby, nikdy jsme na sebe nežárlili, byl to vždycky otevřený, ale pevný vztah, byli jsme nejlepší přátelé.

MATĚJ: Jo, jenže otevřený vztah vždycky někdo navrhne, žejo, jedna strana - a ta druhá se musí přizpůsobit, vid'. Kolikrát ty jsi toho využila a kolikrát já?

KLÁRA: Já nevím, ty jsi o tom nikdy nemluvil.

MATĚJ: Jak víš, že jsem někdy vůbec někoho jiného měl?

KLÁRA: *(zasměje se)* Počkej, to přece...

MATĚJ: Takže s nikým z nich jsi nespala, jo? Takže jsi výlučně na bílý? Není to trochu rasistický?

KLÁRA: *(se zvedne k odchodu)*

MATĚJ: Kam jdeš?

KLÁRA: Pryč.

MATĚJ: Takže jedeš za tím, se kterým to máš? Kdo to je?

KLÁRA: Co tě to popadlo, proboha? Nikdy jsi nebyl majetnickej. Byl to omyl, byl to onenight stand s chlapem z baru, nebylo to nic konsekventního, fajn? Myslela jsem, že je to tvoje a chtěla jsem, aby to bylo tvoje.

MATĚJ: Takže nejedeš za někým?

KLÁRA: Ne.

MATĚJ: Kdy se vrátíš?

KLÁRA: Já nevím. Možná... možná bude lepší, když odejdu. Úplně.

MATĚJ: Kláro...? To tak nemyslíš, vid'?

KLÁRA: Já nevím. Já nevím. Měla jsem takovou radost, když jsem zjistila, že jsem těhotná, protože jsem poslední dobou nebyla šťastná, poslední dobou, mám pocit, že ty už nej si vůbec ty a já nevím, jak ti pomoci. Uvažovala jsem už hodněkrát, že odejdu... To dítě mi přišlo jako způsob, jak pokračovat dál, protože seš pro mě důležitěj. Hrozně důležitěj. Ale já vážně nevím. Možná by ani nebylo bezpečný, aby ses pohyboval kolem dítěte. Asi bych měla jít.

MATĚJ: A co by bylo se mnou?

KLÁRA: Budeš mít pořád svou biofarmu. Na mou pozici podáš inzerát, výběrový řízení. Nebo třeba by to mohla převzít Fariha, pak by ji tu třeba nechali.

MATĚJ: A dítě? Budeš ho mít, když odejdeš zpátky do Prahy?

KLÁRA: Je to moje poslední šance.

MATĚJ: A jak se o něj budeš starat?

KLÁRA: Já nevím, improvizuju. Najdu si práci, kterou bych zvládala aspoň teď do porodu. Zkusím se zeptat tvý mámy.

MATĚJ: Pojď sem. Prosím.

KLÁRA: Ne, já už nechci, nemám na to už sílu.

MATĚJ: Klárko, promiň. Prosím. Máš... máš pravdu, nejsem tak docela v pořádku.
Vůbec nejsem v pořádku. Promiň, prosím. Mám pocit, že jsem všechno zkazil.
Mám pocit, že kazím, na co sáhnu.

KLÁRA: *(přejde k němu)*

MATĚJ: *(obejme ji)*

KLÁRA: Já mám pocit, že už ti vůbec nerozumím.

MATĚJ: A kdybys zůstala?

KLÁRA: Matěji...

MATĚJ: Třeba máš pravdu, třeba potřebuju novou vizi. ...Mohli bychom to tu
zavřít. Byli bychom tu jen my dva a to malý, mimo civilizaci. Byli bychom
soběstačný a pořídili si obrovského psa, kterej by nás hlídal.

KLÁRA: To bys vydržel tak týden.

MATĚJ: Už vím - zařídíme stavební povolení a vytvoříme tu malou soběstačnou
vesničku a ti, co dostanou azyl, tady zůstanou a budeme tady mít takovej malej
mezinárodní kmen, jen způlky civilizovanej, napůl indiánskej a o děti se budou
starat všichni dohromady a bude jedno čí je který a vytvoříme svůj vlastní novej
jazyk. A zbytek světa ať si shoří.

(Střih světlo → celek /pomalu dochází k prolínání atmosféry/, hudba Sing, Sing, Sing – postupně zesiluje)

(Herci do mikrofonů, berou si miminka, každý jedno.)

4. INTERMEZZO: JARO-LÉTO-PODZIM-ZIMA

JAN:

Ale ve skutečnosti jasně, že nic jako klimatický změny neexistuje

ANITA:

Globální oteplování? Leda tak že je čím dál víc těch teploušů

JAN:

Haha, slyšelas to? Chtěj zakázat maso, protože prej krávy prděj methan, mě nikdo můj burger nevezme.

ANITA:

Jenom strašej, nic jinýho.

JAN:

Prezident to říkal jasně, bez uhlí pohoříme - intelketuálové do dolů!

ANITA:

Jak že ropný magnáti platěj kampaně a politiky? To sluníčkáři platěj vědce!

JAN:

Dědci, vědci, to jsou jenom elity, co se všem vysmívaj.

ANITA:

Normální alarmisti, stavěj na tom byznys.

JAN/ANITA:

Až vám budou tvrdit, že nemá cenu třídít plasty, protože to je marginálie, až vám budou tvrdit, že nemá cenu přejít na udržitelný zdroje energie, protože v Asii se topí uhlím, až vám budou tvrdit, že nemá cenu kupovat věci ze sekáče, protože oblečení se dál vyrábí nezadržitelným tempem, až vám budou tvrdit, že nemá smysl omezit spotřebu masa a omezit leteckou dopravu, až vám budou tvrdit, že nekupovat sáčky a mít vlastní frusack nemá smysl, až vám budou tvrdit, že podepisovat petice proti rozšiřování uhelnejch dolů a demonstrovat nemá smysl, až vám budou tvrdit, že to co děláte, nemá smysl - možná že maj pravdu.

Ale když si to řekne každěj... Nebo když si každěj řekne, že udělá aspoň něco, to je rozdíl, ne?

Protože alternativa je rezignovat.

A potom by mělo smysl jenom se sjet houbičkama a snít, dokud nás nepohlí vlny mořský.

(Tma, hudba pryč)

JAN (do mikrofonu)

Jo - a toto není citace z Ádvojky.